

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3009/2002¹
ΦΕΚ 90/25.4.2002/τ.Α´

Κύρωση της Σύμβασης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής αναφορικά με τους φόρους εισοδήματος.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Σύμβαση μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής αναφορικά με τους όρους εισοδήματος, που υπογράφηκε στη Λισσαβόνα στις 2 Δεκεμβρίου 1999, το κείμενο της οποίας σε πρωτότυπο στην ελληνική και αγγλική γλώσσα έχει ως εξής:

ΣΥΜΒΑΣΗ
ΜΕΤΑΞΥ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΙ
ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΓΙΑ
ΤΗΝ ΑΠΟΦΥΓΗ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ
ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΣΥΜΒΑΣΗ

Μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Πορτογαλίας για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής αναφορικά με τους φόρους του εισοδήματος.

Η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας

---

¹ **Ανακοίνωση:** Το Υπουργείο εξωτερικών ανακοινώνει ότι στις 13 Αυγούστου 2002 έλαβε χώρα στην Αθήνα η ανταλλαγή των εγγράφων επικύρωσης της Σύμβασης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Πορτογαλίας για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής αναφορικά με τους φόρους εισοδήματος που υπογράφηκε στην Λισσαβόνα στις 2 Δεκεμβρίου 1999. Η παραπάνω Σύμβαση η οποία κυρώθηκε από την Χώρα μας με τον Νόμο 3009/2002 ο οποίος δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθ. 90 Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως τεύχος Α', της 25^{ης} Απριλίου 2002, τέθηκε σε ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 27 παραγρ. 2 αυτής στις 13 Αυγούστου 2002, οι δε διατάξεις της θα έχουν εφαρμογή κατά ή μετά την πρώτη ημέρα του ημερολογιακού έτους που ακολουθεί το έτος εντός του οποίου η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ.

Και

Η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Πορτογαλίας επιθυμώντας να συνάψουν Σύμβαση για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής αναφορικά με τους φόρους του εισοδήματος.

Συμφώνησαν τα ακόλουθα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 1 ΠΡΟΣΩΠΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ Η ΣΥΜΒΑΣΗ

Η παρούσα Σύμβαση εφαρμόζεται σε πρόσωπα που είναι κάτοικοι του ενός ή και των δύο Συμβαλλομένων Κρατών.

Άρθρο 2 ΦΟΡΟΙ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ

1. Η παρούσα Σύμβαση εφαρμόζεται στους φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται για λογαριασμό ενός Συμβαλλόμενου Κράτους ή των πολιτικών ή διοικητικών υποδιαιρέσεων του, ή των τοπικών του αρχών, ανεξάρτητα του τρόπου επιβολής τους.

2. Θεωρούνται φόροι εισοδήματος όλοι οι φόροι που επιβάλλονται στο συνολικό εισόδημα, ή σε στοιχεία του εισοδήματος, συμπεριλαμβανομένων των φόρων επί της ωφέλειας που προκύπτει από την εκποίηση κινητής ή ακίνητης περιουσίας, καθώς και των φόρων επί της υπεραξίας που προκύπτει από την ανατίμηση του κεφαλαίου.

3. Οι υφιστάμενοι φόροι στους οποίους εφαρμόζεται η παρούσα Σύμβαση είναι ειδικότερα:

α) Στην περίπτωση της ελληνικής Δημοκρατίας:

i) ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων

ii) ο φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων

(εφεξής καλούμενος "Ελληνικός φόρος")

β) Στην περίπτωση της Δημοκρατίας της Πορτογαλίας:

i) ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων

ii) ο φόρος εισοδήματος των νομικών προσώπων

iii) ο τοπικός φόρος επί του φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων

(εφεξής καλούμενος "Πορτογαλικός φόρος")

4. Η Σύμβαση εφαρμόζεται επίσης σε οποιουδήποτε ταυτόσημους ή ουσιωδώς παρόμοιους φόρους που επιβάλλονται μετά την ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης επιπρόσθετο, ή αντί των υφιστάμενων φόρων. Οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλομένων Κρατών γνωστοποιούν η μία στην άλλη τις ουσιώδεις μεταβολές που έχουν επέλθει στην αντίστοιχη φορολογική νομοθεσία τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 3 ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

1. Για τους σκοπούς αυτής της Σύμβασης, εκτός αν η έννοια του κειμένου απαιτεί διαφορετικά:

α) ο όρος "Ελληνική Δημοκρατία" περιλαμβάνει το έδαφος της Ελληνικής Δημοκρατίας και το τμήμα θαλάσσιου βυθού και του υπεδάφους του κάτω από τη Μεσόγειο θάλασσα, επί των οποίων η ελληνική Δημοκρατία έχει κυριαρχικά δικαιώματα, σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο,

β) ο όρος "Πορτογαλία" περιλαμβάνει το έδαφος της Δημοκρατίας της Πορτογαλίας που κείται στην Ευρωπαϊκή Ήπειρο, τα αρχιπελάγη των νήσων Αζόρες και Μαδέρα, τον αντίστοιχο θαλάσσιο χώρο, και, οποιαδήποτε άλλη περιοχή στην οποία σύμφωνα με τους νόμους της Πορτογαλίας και το Διεθνές Δίκαιο, η Δημοκρατία της Πορτογαλίας έχει δικαιοδοσία ή κυριαρχικά δικαιώματα αναφορικά με την εξερεύνηση και εκμετάλλευση των φυσικών πόρων του θαλάσσιου βυθού και του υπεδάφους καθώς επίσης και των υπερκειμένων υδάτων.

γ) ο όρος "Πρόσωπο" περιλαμβάνει ένα φυσικό πρόσωδο, μια εταιρεία και οποιαδήποτε άλλη ένωση προσώπων,

δ) ο όρος "εταιρεία" υποδηλώνει οποιαδήποτε εταιρική μορφή ή οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο, το οποίο έχει την ίδια φορολογική μεταχείριση με μια εταιρεία,

ε) οι όροι "επιχείρηση ενός Συμβαλλόμενου Κράτους" και "επιχείρηση του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, υποδηλώνουν αντίστοιχα μία επιχείρηση που διεξάγεται από κάτοικο του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους και μία επιχείρηση που διεξάγεται από κάτοικο του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους,

στ) Οι όροι "το ένα Συμβαλλόμενο Κράτος" και "το άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος" υποδηλώνουν την Ελληνική Δημοκρατία και τη Δημοκρατία της Πορτογαλίας όπως απαιτεί η έννοια του κειμένου,

ζ) ο όρος "διεθνείς μεταφορές" υποδηλώνει οποιαδήποτε μεταφορά με πλοίο ή αεροσκάφος, εκτός αν το πλοίο, ή το αεροσκάφος εκτελεί δρομολόγια ή πλόες αποκλειστικά μεταξύ τόπων εντός του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους,

η) ο όρος "υπήκοος" υποδηλώνει:

i) οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο που έχει την εθνικότητα ενός Συμβαλλόμενου Κράτους,

ii) οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο, προσωπική εταιρεία, ή ένωση που αποκτά το νομικό καθεστώς του από τους νόμους που ισχύουν σε ένα Συμβαλλόμενο Κράτος.

θ) ο όρος "αρμόδια αρχή" υποδηλώνει:

Στην περίπτωση της Ελληνικής Δημοκρατίας, τον Υπουργό Οικονομικών ή τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του, και, στην περίπτωση της Δημοκρατίας της Πορτογαλίας, τον Υπουργό Οικονομικών, τον Γενικό Διευθυντή της Φορολογίας, ή τους εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους τους.

2. Όσον αφορά την εφαρμογή της Σύμβασης σε οποιονδήποτε χρόνο από ένα Συμβαλλόμενο Κράτος, κάθε όρος που δεν καθορίζεται σ' αυτή, θα έχει, εκτός αν η έννοια του κειμένου (the context) απαιτεί διαφορετικά, την έννοια που έχει κατ' εκείνο το χρόνο σύμφωνα με τους νόμους αυτού του Κράτους, σχετικά με τους φόρους που αποτελούν το αντικείμενο της Σύμβασης, οποιασδήποτε έννοιας η οποία δίδεται από την εφαρμοζόμενη φορολογική νομοθεσία, υπερισχύουσας της έννοιας που δίδεται στον εν λόγω όρο από οποιαδήποτε άλλη νομοθεσία αυτού του Κράτους.

Άρθρο 4 ΚΑΤΟΙΚΟΣ

1. Για τους σκοπούς αυτής της Σύμβασης, ο όρος "κάτοικος ενός Συμβαλλόμενου Κράτους" σημαίνει οποιοδήποτε πρόσωπο που, σύμφωνα με τους νόμους του Κράτους αυτού, υπόκειται σε φορολογία σ' αυτό λόγω κατοικίας, ή διαμονής του, ή τόπου διοίκησης ή άλλου παρόμοιας φύσης κριτηρίου και περιλαμβάνει επίσης αυτό το ίδιο το Κράτος και οποιαδήποτε πολιτική ή διοικητική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού. Ο όρος αυτός, εν τούτοις, δεν περιλαμβάνει οποιοδήποτε πρόσωπο που φορολογείται σ' αυτό το Κράτος, μόνο, όσον αφορά εισόδημα από πηγές που προέρχονται από αυτό το Κράτος.

2. Αν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1, ένα φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και των δύο Συμβαλλόμενων Κρατών, τότε η κατάστασή του καθορίζεται ως εξής:

α) θεωρείται ότι είναι κάτοικος μόνο του Συμβαλλόμενου Κράτους στο οποίο διαθέτει μόνιμη οικογενειακή εστία. Αν διαθέτει μόνιμη οικογενειακή εστία και στα δύο Κράτη, θεωρείται ότι είναι κάτοικος μόνο του Συμβαλλόμενου Κράτους με το οποίο διατηρεί στενότερους οικονομικούς και προσωπικούς δεσμούς (κέντρο ζωτικών συμφερόντων),

β) αν το Κράτος στο οποίο έχει το κέντρο των ζωτικών συμφερόντων του δεν μπορεί να καθορισθεί, ή αν δεν διαθέτει μόνιμη οικογενειακή εστία σε κανένα από τα δύο Κράτη, θεωρείται ότι είναι κάτοικος μόνο του Κράτους στο οποίο έχει την συνήθη διαμονή του,

γ) αν έχει την συνήθη διαμονή του και στα δύο Κράτη, ή σε κανένα από αυτά, θεωρείται ότι είναι κάτοικος μόνο του Κράτους του οποίου είναι υπήκοος,

δ) αν είναι υπήκοος και των δύο Κρατών, ή κανενός από αυτά, οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλομένων Κρατών διευθετούν το ζήτημα με αμοιβαία συμφωνία.

3. Αν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1, ένα πρόσωπο εκτός από φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και των δύο Συμβαλλομένων Κρατών, τότε

θεωρείται ότι είναι κάτοικος μόνο του Κράτους στο οποίο βρίσκεται η έδρα της πραγματικής διοίκησής του.

Άρθρο 5 ΜΟΝΙΜΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. Για τους σκοπούς αυτής της Σύμβασης, ο όρος "μόνιμη εγκατάσταση" υποδηλώνει ένα καθορισμένο τόπο δραστηριοτήτων μέσω του οποίου διεξάγονται οι εργασίες μιας επιχείρησης εν όλω ή εν μέρει.

2. Ο όρος "μόνιμη εγκατάσταση" περιλαμβάνει κυρίως:

α) τόπο διοίκησης,

β) υποκατάστημα,

γ) γραφείο,

δ) εργοστάσιο,

ε) εργαστήριο,

στ) ορυχείο, πηγή πετρελαίου ή αερίου, λατομείο ή οποιοδήποτε άλλο τόπο εξόρυξης ή φυσικών πόρων, και

ζ) εγκατάσταση ή κατασκευή που χρησιμοποιείται για την εξερεύνηση φυσικών πόρων.

3. Ένα εργοτάξιο ή έργο κατασκευής, εγκατάστασης ή συναρμολόγησης ή δραστηριότητες που αφορούσε σχεδιασμό, επίβλεψη ή παροχή συμβουλών, οποιαδήποτε βοηθητική εργασία ή οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα συνδεδεμένη με αυτά συνιστούν μόνιμη εγκατάσταση μόνο αν το εργοτάξιο, το έργο, οι δραστηριότητες ή η εργασία έχουν διάρκεια μεγαλύτερη από έξι μήνες.

4. Ο όρος "μόνιμη εγκατάσταση" περιλαμβάνει επίσης τη παροχή υπηρεσιών, περιλαμβανομένων τεχνικής βοήθειας και παροχής συμβουλών, από μια επιχείρηση μέσω υπαλλήλων ή άλλου προσωπικού που προσλαμβάνεται από την επιχείρηση γι' αυτό το σκοπό, όταν οι δραστηριότητες αυτής της μορφής συνεχίζονται για περίοδο ή περιόδους που συνολικά ισοδυναμούν ή υπερβαίνουν τις 120 ημέρες σε οποιαδήποτε δωδεκάμηνη περίοδο.

5. Ανεξάρτητα από τις προηγούμενες διατάξεις αυτού του Άρθρου ο όρος "μόνιμη εγκατάσταση" θεωρείται ότι δεν περιλαμβάνει:

α) τη χρήση διευκολύνσεων αποκλειστικά με σκοπό την αποθήκευση, έκθεση ή παράδοση αγαθών ή εμπορευμάτων που ανήκουν στην επιχείρηση,

β) τη διατήρηση αποθέματος αγαθών ή εμπορευμάτων που ανήκουν στην επιχείρηση αποκλειστικά με σκοπό την αποθήκευση, έκθεση ή παράδοση.

γ) τη διατήρηση αποθέματος αγαθών ή εμπορευμάτων που ανήκουν στην επιχείρηση αποκλειστικά με σκοπό την επεξεργασία από μία άλλη επιχείρηση,

δ) τη διατήρηση καθορισμένου τρόπου επιχειρηματικών δραστηριοτήτων αποκλειστικά με σκοπό την αγορά αγαθών ή εμπορευμάτων, ή της συγκέντρωσης πληροφοριών για την επιχείρηση,

ε) τη διατήρηση καθορισμένου τρόπου επιχειρηματικών δραστηριοτήτων αποκλειστικά με σκοπό τη διεξαγωγή, για την επιχείρηση, οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας προπαρασκευαστικού ή βοηθητικού χαρακτήρα,

στ) τη διατήρηση καθορισμένου τρόπου επιχειρηματικών δραστηριοτήτων αποκλειστικά για κάθε συνδυασμό δραστηριοτήτων που αναφέρονται στις υποπαραγράφους α) έως ε), υπό τον όρο ότι η όλη δραστηριότητα του καθορισμένου τρόπου επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που απορρέει από αυτόν τον συνδυασμό είναι προπαρασκευαστικού ή βοηθητικού χαρακτήρα.

6. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 όταν ένα πρόσωπο πλην ανεξαρτήτου πράκτορα στον οποίο εφαρμόζεται η παράγραφος 7, -ενεργεί για λογαριασμό μιας επιχείρησης και, έχει, και συνήθως ασκεί, σε ένα Συμβαλλόμενο Κράτος, εξουσιοδότηση για να συνάπτει συμβόλαια στο όνομα της επιχείρησης, αυτή η επιχείρηση θεωρείται ότι έχει μόνιμη εγκατάσταση στο Κράτος αυτό όσον αφορά σε οποιαδήποτε δραστηριότητες αναλαμβάνει το, εν λόγω πρόσωπο για την επιχείρηση, εκτός αν οι δραστηριότητες αυτού του προσώπου περιορίζονται σ' εκείνες που αναφέρονται στην παράγραφο 5, οι οποίες, έστω και αν ασκούνται μέσω ενός καθορισμένου τρόπου επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, δεν καθιστούν τον καθορισμένο αυτό τρόπο μόνιμη εγκατάσταση κατά τις διατάξεις της παραγράφου αυτής.

7. Μία επιχείρηση δεν θεωρείται ότι έχει μόνιμη εγκατάσταση σ' ένα Συμβαλλόμενο Κράτος απλώς και μόνο επειδή διεξάγει εργασίες σ' αυτό το Κράτος μέσω μεσίτη, γενικού αντιπροσώπου με προμήθεια, ή οποιουδήποτε άλλου ανεξαρτήτου πράκτορα, υπό τον όρο ότι τα πρόσωπα αυτά ενεργούν μέσα στα συνήθη πλαίσια της δραστηριότητας τους.

8. Το γεγονός ότι μία εταιρεία που είναι κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους ελέγχει ή ελέγχεται από εταιρεία που, είναι κάτοικος του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, ή διεξάγει εργασίες σ' αυτό το άλλο Κράτος (είτε μέσω μόνιμης εγκατάστασης είτε με άλλο τρόπο), δεν μπορεί αυτό και μόνο να καθιστά την κάθε μία από τις εταιρείες μόνιμη εγκατάσταση της άλλης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 6 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

1. Εισόδημα που αποκτάται από κάτοικο του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους από ακίνητη περιουσία (περιλαμβανομένου και του εισοδήματος από γεωργική ή δασική δραστηριότητα) που βρίσκεται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, μπορεί να φορολογείται σ' αυτό το άλλο Κράτος.

2. Ο όρος "ακίνητη περιουσία" καθορίζεται σύμφωνα με τη νομοθεσία του Συμβαλλόμενου Κράτους στο οποίο βρίσκεται η περιουσία αυτή. Ο όρος περιλαμβάνει σε κάθε περίπτωση τα παραρτήματα της ακίνητης περιουσίας, ζώα και εξοπλισμό που χρησιμοποιούνται στη γεωργία και στη δασοκομία, δικαιώματα στα οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις της γενικής νομοθεσίας σχετικά με την έγγειο ιδιοκτησία, επικαρπία επί ακίνητης περιουσίας και δικαιώματα από τα οποία απορρέουν πληρωμές μεταβαλλόμενες ή καθορισμένες ως αντάλλαγμα για την εκμετάλλευση, ή το δικαίωμα εκμετάλλευσης, μεταλλευτικών κοιτασμάτων, πηγών και άλλων φυσικών πόρων. Πλοία και αεροσκάφη δεν θεωρούνται ακίνητη περιουσία.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 εφαρμόζονται στο εισόδημα που προέρχεται από την άμεση χρήση, εκμίσθωση ή οποιαδήποτε άλλης μορφής χρήση της ακίνητης περιουσίας.

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 εφαρμόζονται επίσης στο εισόδημα από ακίνητη περιουσία μιας επιχείρησης και στο εισόδημα από ακίνητη περιουσία που χρησιμοποιείται για την άσκηση ανεξάρτητων προσωπικών υπηρεσιών.

5. Οι προαναφερόμενες διατάξεις εφαρμόζονται επίσης στο εισόδημα από κινητή περιουσία το οποίο, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία του Συμβαλλόμενου Κράτους στο οποίο βρίσκεται η εν λόγω περιουσία, εξομοιώνεται με εισόδημα από ακίνητη περιουσία.

Άρθρο 7 ΚΕΡΔΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1. Τα κέρδη επιχείρησης ενός Συμβαλλόμενου Κράτους φορολογούνται μόνο στο Κράτος αυτό, εκτός αν, η επιχείρηση διεξάγει εργασίες στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος μέσω μιας μόνιμης εγκατάστασης που βρίσκεται σ' αυτό. Αν η επιχείρηση διεξάγει εργασίες κατ' αυτό το τρόπο, τα κέρδη της επιχείρησης μπορεί να φορολογούνται στο άλλο Κράτος, αλλά, μόνο ως προς το τμήμα αυτών το οποίο θεωρείται ότι ανήκει σ' αυτή τη μόνιμη εγκατάσταση.

2. Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 3, εάν μια επιχείρηση ενός Συμβαλλόμενου Κράτους διεξάγει εργασίες στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος μέσω μιας μόνιμης εγκατάστασης που βρίσκεται σ' αυτό, τότε, σε καθένα από τα Συμβαλλόμενα Κράτη θεωρούνται ότι ανήκουν σ' αυτή τη μόνιμη εγκατάσταση τα κέρδη που υπολογίζεται ότι θα πραγματοποιούσε, αν αυτή ήταν μια χωριστή και ανεξάρτητη επιχείρηση ασχολούμενη με την ίδια ή με παρόμοια δραστηριότητα κάτω από τις ίδιες ή παρόμοιες συνθήκες και συναλλασσόμενη τελείως ανεξάρτητα με την επιχείρηση της οποίας αποτελεί μόνιμη εγκατάσταση.

3. Κατά τον καθορισμό των κερδών μιας μόνιμης εγκατάστασης, αφαιρούνται τα έξοδα, περιλαμβανομένου των διοικητικών και των γενικών διαχειριστικών εξόδων,

που πραγματοποιούνται για τους σκοπούς της μόνιμης εγκατάστασης είτε στο Κράτος που βρίσκεται η μόνιμη εγκατάσταση είτε αλλού.

4. Κανένα κέρδος δεν θεωρείται ότι ανήκει σε μία μόνιμη εγκατάσταση λόγω απλής αγοράς αγαθών ή εμπορευμάτων για την επιχείρηση από τη μόνιμη εγκατάσταση.

5. Για τους σκοπούς των προηγούμενων παραγράφων, τα κέρδη τα οποία θεωρείται ότι ανήκουν στη μόνιμη εγκατάσταση καθορίζονται με την ίδια μέθοδο κάθε χρόνο εκτός αν υπάρχουν βάσιμοι και επαρκείς λόγοι για το αντίθετο.

6. Αν στα κέρδη περιλαμβάνονται στοιχεία εισοδήματος για τα οποία προβλέπεται ιδιαίτερη ρύθμιση με άλλα Άρθρα αυτής της Σύμβασης, τότε οι διατάξεις αυτών των Αρθρων δεν επηρεάζονται από τις διατάξεις του παρόντος Άρθρου.

Άρθρο 8

ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

1. Κέρδη που αποκτά μία επιχείρηση ενός Συμβαλλόμενου Κράτους από την εκμετάλλευση πλοίων σε διεθνείς μεταφορές φορολογούνται μόνο σ' αυτό το Συμβαλλόμενο Κράτος.

2. Ανεξαρτήτως των διατάξεων της παραγράφου 1, κέρδη που προέρχονται από την εκμετάλλευση πλοίων σε διεθνείς μεταφορές, φορολογούνται μόνο στο Κράτος στο οποίο έχουν νηολογηθεί ή από το οποίο έχουν εφοδιασθεί με προσωρινά ναυτιλιακά έγγραφα.

3. Κέρδη που αποκτά μία επιχείρηση ενός Συμβαλλόμενου Κράτους από την εκμετάλλευση αεροσκαφών σε διεθνείς μεταφορές φορολογούνται μόνο σ' αυτό το Συμβαλλόμενο Κράτος.

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 εφαρμόζονται επίσης σε κέρδη από συμμετοχή σε "POOL" σε κοινοπρακτικής μορφής εκμετάλλευση ή σε πρακτορείο που λειτουργεί σε διεθνές επίπεδο.

5. Οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 εφαρμόζονται επίσης στα κέρδη που αποκτώνται από έναν όμιλο επιχειρήσεων (consortium) υπό την εκμετάλλευση αεροσκαφών σε διεθνείς μεταφορές, αλλά μόνο στο τμήμα των κερδών που αναλογεί στη συμμετοχή μίας επιχείρησης ενός Συμβαλλόμενου Κράτους σ' αυτό τον όμιλο.

Άρθρο 9

ΣΥΝΔΕΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

1. Εάν

α) μία επιχείρηση του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους συμμετέχει άμεσα ή έμμεσα στη διοίκηση, στον έλεγχο ή στο κεφάλαιο μιας επιχείρησης του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, ή

β) τα ίδια πρόσωπα συμμετέχουν άμεσα ή έμμεσα στη διοίκηση, στον έλεγχο ή στο κεφάλαιο μίας επιχείρησης του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους και μιας επιχείρησης του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους,

και σε κάθε μία από τις περιπτώσεις αυτές επικρατούν ή επιβάλλονται μεταξύ των δύο επιχειρήσεων στις εμπορικές ή στις οικονομικές σχέσεις τους όροι διαφορετικοί από εκείνους που θα επικρατούσαν μεταξύ ανεξαρτήτων επιχειρήσεων, τότε οποιαδήποτε κέρδη τα οποία, αν δεν υπήρχαν οι όροι αυτοί, θα είχαν πραγματοποιηθεί από μία από τις επιχειρήσεις, αλλά, λόγω αυτών των όρων δεν πραγματοποιήθηκαν, μπορούν να περιλαμβάνονται όσα κέρδη της επιχείρησης αυτής και να φορολογούνται ανάλογα.

2. Αν ένα Συμβαλλόμενο Κράτος περιλαμβάνει στα κέρδη μιας επιχείρησης του Κράτους αυτού -και φορολογεί ανάλογα -κέρδη για τα οποία, μια επιχείρηση του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους έχει φορολογηθεί σ' αυτό το άλλο Κράτος και τα περιληφθέντα κατ' αυτόν τον τρόπο κέρδη είναι κέρδη τα οποία θα είχαν πραγματοποιηθεί από την επιχείρηση του πρώτου -μνημονευθέντος Κράτους αν οι όροι που επικρατούν μεταξύ των δύο επιχειρήσεων ήταν οι ίδιοι με εκείνους που θα επικρατούσαν μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων, τότε αυτό το άλλο Κράτος προσαρμόζει ανάλογα το ποσό του φόρου που έχει επιβληθεί, μέσα σ' αυτό το Κράτος επί εκείνων των κερδών, αν αυτό το άλλο Κράτος θεωρεί δικαιολογημένη την προσαρμογή. Κατά τον καθορισμό μιας τέτοιας προσαρμογής, λαμβάνονται υπόψη και οι λοιπές διατάξεις αυτής της Σύμβασης και οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλομένων Κρατών συμβουλευονται η μία την άλλη αν κριθεί απαραίτητο.

Άρθρο 10 ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

1. Μερίσματα που καταβάλλονται από εταιρεία η οποία είναι κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους σε κάτοικο του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, μπορεί να φορολογούνται σ' αυτό το άλλο Κράτος.

2. Όμως, τα μερίσματα αυτά μπορούν επίσης να φορολογούνται στο Συμβαλλόμενο Κράτος του οποίου η εταιρεία που καταβάλλει τα μερίσματα είναι κάτοικος και σύμφωνα με τη νομοθεσία αυτού του Κράτους, αλλά αν ο πραγματικός δικαιούχος των μερισμάτων είναι κάτοικος του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, ο φόρος που επιβάλλεται κατ' αυτόν τον τρόπο δεν υπερβαίνει το 15% του ακαθάριστου ποσού των μερισμάτων.

Οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλομένων Κρατών καθορίζουν με αμοιβαία συμφωνία, το τρόπο εφαρμογής αυτού του περιορισμού. Η παράγραφος αυτή δεν επηρεάζει τη φορολογία της εταιρείας σε σχέση με τα κέρδη από τα οποία καταβάλλονται τα μερίσματα.

3. Ο όρος "μερίσματα" όπως χρησιμοποιείται σ' αυτό το Άρθρο, υποδηλώνει εισόδημα από μετοχές, μετοχές "επικαρπίας" ή δικαιώματα "επικαρπίας" μετοχές μεταλλείων, ιδρυτικούς τίτλους ή αλλά δικαιώματα συμμετοχής σε κέρδη, τα οποία δεν αποτελούν απαιτήσεις από χρέη, καθώς επίσης και εισόδημα το οποίο υπόκεινται στην ίδια φορολογική μεταχείριση όπως και το εισόδημα από μετοχές σύμφωνα, με τη νομοθεσία του Κράτους του οποίου η εταιρεία που διενεργεί τη διανομή είναι κάτοικος. Ο όρος "μερίσματα" επίσης περιλαμβάνει, όσον αφορά, την Πορτογαλία, κέρδη αποκτώμενα δυνάμει μίας συμφωνίας για συμμετοχή σε κέρδη (associacao em participacao).

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 δεν εφαρμόζονται εάν ο πραγματικός δικαιούχος των μερισμάτων, ο οποίος είναι κάτοικος ενός Συμβαλλόμενου Κράτους, διεξάγει εργασίες στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος του οποίου η εταιρία που καταβάλλει το μερίσματα είναι κάτοικος, μέσω μίας μόνιμης εγκατάστασης που βρίσκεται σ' αυτό, ή παρέχει σ' αυτό το άλλο Κράτος μη εξαρτημένες προσωπικές υπηρεσίες από μία καθορισμένη βάση που βρίσκεται σ' αυτό, και η συμμετοχή σε σχέση με την οποία καταβάλλονται τα μερίσματα συνδέεται ουσιαστικά με την εν λόγω μόνιμη εγκατάσταση ή την καθορισμένη βάση. Σ' αυτή τη περίπτωση, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 7 ή του άρθρου 14, ανάλογα με την περίπτωση.

5. Αν μια εταιρεία που είναι κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους αποκτά κέρδη ή εισόδημα από το άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, αυτό το άλλο Κράτος δεν μπορεί να επιβάλει κανένα φόρο επί των μερισμάτων που καταβάλλει η εταιρεία, εκτός εάν τα μερίσματα αυτά καταβάλλονται σε κάτοικο αυτού του άλλου Κράτους ή εάν η συμμετοχή σε σχέση με την οποία καταβάλλονται τα μερίσματα συνδέεται ουσιαστικά με μία μόνιμη εγκατάσταση ή καθορισμένη βάση που βρίσκεται σ' αυτό το άλλο Κράτος, ούτε μπορεί να υπαγάγει τα αδιανέμητα κέρδη της εταιρείας σε επί αδιανέμητων κερδών, ακόμη και εάν τα καταβαλλόμενα μερίσματα ή τα αδιανέμητα κέρδη αποτελούνται εν όλω ή εν μέρει από κέρδη ή εισοδήματα που προκύπτουν σ' αυτό το άλλο Κράτος.

Άρθρο 11 ΤΟΚΟΙ

1. Τόκοι που προκύπτουν σ' ένα Συμβαλλόμενο Κράτος και καταβάλλονται σε κάτοικο του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους μπορούν να φορολογούνται σ' αυτό το άλλο Κράτος.

2. Μπορούν, όμως, αυτοί οι τόκοι να φορολογούνται επίσης στο Συμβαλλόμενο Κράτος στο οποίο προκύπτουν και σύμφωνα με τη νομοθεσία του Κράτους αυτού, αλλά, αν ο δικαιούχος των τόκων είναι κάτοικος του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, ο οποίος που επιβάλλεται κατ' αυτόν τον τρόπο, δεν υπερβαίνει το 15% του ακαθόριστου ποσού των τόκων. Οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών καθορίζουν με αμοιβαία συμφωνία τον τρόπο εφαρμογής αυτού του περιορισμού.

3. Ο όρος "τόκοι", όπως χρησιμοποιείται στο παρόν Άρθρο, υποδηλώνει εισόδημα από κρατικά χρεώγραφα, ομολογίες, ή χρεωστικούς τίτλους, είτε εξασφαλίζονται με υποθήκη είτε όχι, και είτε παρέχουν ή όχι δικαίωμα συμμετοχής σε κέρδη, και από

κάθε είδους απαιτήσεις από χρέη καθώς και κάθε άλλο εισόδημα το οποίο σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία του Κράτους στο οποίο προκύπτει το εισόδημα εξομοιώνεται με εισόδημα από δανεισμό χρημάτων.

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 δεν εφαρμόζονται αν ο δικαιούχος των τόκων, που είναι κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους, διεξάγει εργασίες στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος στο οποίο προκύπτουν οι τόκοι, μέσω μίας μόνιμης εγκατάστασης που βρίσκεται σ' αυτό ή παρέχει σ' αυτό το άλλο Κράτος ανεξάρτητες προσωπικές υπηρεσίες από μία καθορισμένη βάση που βρίσκεται σ' αυτό, και η απαίτηση χρέους σε σχέση με την οποία καταβάλλονται οι τόκοι συνδέεται ουσιαστικά με την εν λόγω μόνιμη εγκατάσταση ή την καθορισμένη βάση. Σ' αυτή την περίπτωση, οι διατάξεις των άρθρων 7 ή 14, ανάλογα με την περίπτωση, εφαρμόζονται.

5. Τόκοι θεωρούνται ότι προκύπτουν σ' ένα Συμβαλλόμενο Κράτος όταν ο καταβάλλον είναι κάτοικος αυτού του Κράτους. Αν, όμως, το πρόσωπο που καταβάλλει τους τόκους, είτε είναι κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους, είτε όχι, έχει σε ένα Συμβαλλόμενο Κράτος μόνιμη εγκατάσταση ή καθορισμένη βάση σε σχέση με την οποία προέκυψε η οφειλή για την οποία καταβάλλονται οι τόκοι, και οι τόκοι αυτοί βαρύνουν την εν λόγω μόνιμη εγκατάσταση ή την καθορισμένη βάση, τότε αυτοί οι τόκοι θεωρούνται ότι προκύπτουν στο Κράτος το οποίο βρίσκεται η μόνιμη εγκατάσταση ή η αθορισμένη βάση.

6. Αν λόγω ειδικής σχέσης μεταξύ του καταβάλλοντα και του δικαιούχου ή μεταξύ αυτών των δύο και κάποιου άλλου προσώπου, το ποσό των τόκων, λαμβανομένης υπόψη της απαίτησης από το χρέος σε σχέση με την οποία καταβάλλονται, υπερβαίνει το ποσό που θα είχε συμφωνηθεί μεταξύ του οφειλέτη και του δικαιούχου ελλείψει μιας τέτοιας σχέσης, οι διατάξεις αυτού του Άρθρου εφαρμόζονται μόνο στο τελευταίο μνημονευόμενο ποσό. Σ' αυτή τη περίπτωση, το υπερβάλλον μέρος των πληρωμών φορολογείται σύμφωνα με τη νομοθεσία του καθενός Συμβαλλόμενου Κράτους, λαμβανομένων υπόψη και των λοιπών διατάξεων της παρούσας Σύμβασης.

7. Οι διατάξεις αυτού του Άρθρου δεν εφαρμόζονται αν η απαίτηση από χρέος σε σχέση με την οποία οι τόκοι καταβάλλονται δημιουργήθηκε ή εκχωρήθηκε κυρίως με σκοπό την απόκτηση των πλεονεκτημάτων αυτού του Άρθρου και όχι για καθαρά (bona fide) εμπορικούς σκοπούς. Σ' αυτή την περίπτωση το ποσό των τόκων φορολογείται σύμφωνα, με τους νόμους τους καθενός Συμβαλλόμενου Κράτους, λαμβανομένων υπόψη και των λοιπών διατάξεων της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 12 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

1. Δικαιώματα που προκύπτουν σ' ένα Συμβαλλόμενο Κράτος και καταβάλλονται σε κάτοικο του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους μπορούν να φορολογούνται σ' αυτό το άλλο Κράτος.

2. Μπορούν όμως τα δικαιώματα αυτά να φορολογούνται επίσης και στο Κράτος στο οποίο προκύπτουν και σύμφωνα με τη νομοθεσία του Κράτους αυτού,

αλλά αν ο δικαιούχος των δικαιωμάτων είναι κάτοικος του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, ο φόρος που επιβάλλεται κατ' αυτόν τον τρόπο δεν υπερβαίνει 10% του ακαθόριστου ποσού των δικαιωμάτων. Οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλομένων Κρατών καθορίζουν με αμοιβαία συμφωνία, τον τρόπο εφαρμογής αυτού του περιορισμού.

3. Ο όρος "δικαιώματα", όπως χρησιμοποιείται σ' αυτό το Άρθρο υποδηλώνει πληρωμές κάθε είδους που εισπράττονται ως αντάλλαγμα για τη χρήση, ή το δικαίωμα χρήσης, οποιουδήποτε δικαιώματος αναπαραγωγής, φιλολογικής, καλλιτεχνικής ή επιστημονικής εργασίας, περιλαμβανομένων των κινηματογραφικών ταινιών, ταινιών, ή μαγνητοταινιών για τηλεοπτικές ή ραδιοφωνικές εκπομπές, οποιασδήποτε ευρεσιτεχνίας, εμπορικού σήματος, σχεδίου ή προτύπου, μηχανολογικού σχεδίου, μυστικού τύπου ή διαδικασίας παραγωγής, ή για τη χρήση, ή το δικαίωμα χρήσης, βιομηχανικού, εμπορικού ή επιστημονικού εξοπλισμού, ή για πληροφορίες που αφορούν σε βιομηχανική, εμπορική ή επιστημονική εμπειρία.

Ο όρος "δικαιώματα" περικλείει επίσης πληρωμές σε αντάλλαγμα για τεχνική βοήθεια σχετικά με τη χρήση ή το δικαίωμα χρήσης οποιουδήποτε δικαιώματος αναπαραγωγής, αγαθών ή για πληροφορίες όπως αναφέρονται σ' αυτή τη παράγραφο.

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 δεν εφαρμόζονται αν ο δικαιούχος των δικαιωμάτων, που είναι κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους, διεξάγει εργασίες στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος στο οποίο προκύπτουν τα δικαιώματα, μέσω μίας μόνιμης εγκατάστασης που βρίσκεται σ' αυτό, ή παρέχει σ' αυτό το άλλο Κράτος ανεξάρτητες προσωπικές υπηρεσίες από μία καθορισμένη βάση που βρίσκεται σ' αυτό, και το δικαίωμα ή η περιουσία σε σχέση με την οποία καταβάλλονται τα δικαιώματα συνδέεται ουσιαστικά με την εν λόγω μόνιμη εγκατάσταση ή την καθορισμένη βάση. Σ' αυτή τη περίπτωση εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 7 ή 14, ανάλογα με την περίπτωση.

5. Δικαιώματα θεωρούνται ότι προκύπτουν σ' ένα Συμβαλλόμενο Κράτος όταν ο καταβάλλον είναι κάτοικος αυτού του Κράτους. Όταν, όμως, το πρόσωπο που καταβάλλει τα δικαιώματα, ανεξάρτητα αν είναι ή όχι κάτοικος ενός Συμβαλλόμενου Κράτους, διατηρεί σ' ένα Συμβαλλόμενο Κράτος μία μόνιμη εγκατάσταση ή μία καθορισμένη βάση σε σχέση με την οποία προέκυψε η υποχρέωση καταβολής των δικαιωμάτων και τα εν λόγω δικαιώματα βαρύνουν αυτή τη μόνιμη εγκατάσταση ή την καθορισμένη βάση, τότε τα δικαιώματα αυτά θεωρούνται ότι προκύπτουν στο Κράτος στο οποίο βρίσκεται η μόνιμη εγκατάσταση ή η καθορισμένη βάση.

6. Αν λόγω ειδικής σχέσης μεταξύ του καταβάλλοντος και του δικαιούχου ή μεταξύ αυτών των δύο και κάποιου άλλου προσώπου, το ποσό των δικαιωμάτων, λαμβάνοντας υπόψη τη χρήση ή το δικαίωμα χρήσης ή τις πληροφορίες για τα οποία καταβάλλονται, υπερβαίνει το ποσό το οποίο θα είχε συμφωνηθεί μεταξύ του καταβάλλοντος και του δικαιούχου, ελλείψει μίας τέτοιας σχέσης, οι διατάξεις αυτού του Άρθρου εφαρμόζονται μόνο στο τελευταίο μνημονευόμενο ποσό. Σ' αυτή τη περίπτωση, το υπερβάλλον μέρος των πληρωμών φορολογείται σύμφωνα, με τη νομοθεσία του καθενός Συμβαλλόμενου Κράτους, λαμβανομένων υπ' όψη και των λοιπών διατάξεων της παρούσας Σύμβασης.

7. Οι διατάξεις αυτού του Άρθρου δεν έχουν εφαρμογή αν το δικαίωμα ή η περιουσία λόγω των οποίων προέκυψαν τα δικαιώματα, δημιουργήθηκε ή εκχωρήθηκε κυρίως με σκοπό την απόκτηση των πλεονεκτημάτων αυτού του άρθρου και όχι για καθαρά (bona fide) εμπορικούς σκοπούς. Σ' αυτή την περίπτωση το ποσό των δικαιωμάτων φορολογείται σύμφωνα με τη νομοθεσία του καθενός Συμβαλλόμενου Κράτους, λαμβανομένων υπόψη και των λοιπών διατάξεων της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 13 ΩΦΕΛΕΙΑ ΑΠΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

1. Ωφέλεια που αποκτά κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους από την εκποίηση ακίνητης περιουσίας που αναφέρεται στο άρθρο 6 και βρίσκεται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, μπορεί να φορολογείται σ' αυτό το άλλο Κράτος.

2. Ωφέλεια από την εκποίηση κινητής περιουσίας που αποτελεί μέρος της επαγγελματικής περιουσίας μιας μόνιμης εγκατάστασης την οποία επιχείρηση του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους έχει στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος ή κινητής περιουσίας που ανήκει σε μία καθορισμένη βάση την οποία κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους διατηρεί στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος για τον σκοπό της άσκησης ανεξάρτητων προσωπικών υπηρεσιών, περιλαμβανομένων τέτοιων κερδών από την εκποίηση μιας τέτοιας μόνιμης εγκατάστασης (μόνης ή μαζί με ολόκληρη την επιχείρηση) ή μίας τέτοιας καθορισμένης βάσης, μπορεί να φορολογείται σ' αυτό το άλλο Κράτος.

3. Ωφέλεια από την εκποίηση πλοίων ή αεροσκαφών που εκτελούν διεθνείς μεταφορές ή κινητής περιουσίας που σχετίζεται με την εκμετάλλευση αυτών των πλοίων ή αεροσκαφών φορολογείται μόνο στο Συμβαλλόμενο Κράτος στο οποίο τα κέρδη αυτών των πλοίων ή αεροσκαφών φορολογούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 8.

4. Ωφέλεια από την εκποίηση οποιασδήποτε περιουσίας εκτός από εκείνη που αναφέρεται στις παραγράφους 1, 2 και 3, φορολογείται μόνο στο Συμβαλλόμενο Κράτος, του οποίου είναι κάτοικος το πρόσωπο που εκποιεί την εν λόγω περιουσία.

Άρθρο 14 ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Εισόδημα που αποκτά κάτοικος ενός Συμβαλλόμενου Κράτους για επαγγελματικές υπηρεσίες ή άλλες δραστηριότητες ανεξάρτητου χαρακτήρα, φορολογείται μόνο σ' αυτό το Κράτος. Αυτό το εισόδημα, όμως, μπορεί να φορολογείται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος αν το εν λόγω πρόσωπο:

α) έχει μία καθορισμένη βάση συνεχώς στη διάθεση του στο άλλο Κράτος για τον σκοπό άσκησης των δραστηριοτήτων του, ή

β) παραμένει στο άλλο Κράτος για χρονική περίοδο ή περιόδους που υπερβαίνουν συνολικά τις 183 μέρες σε μία δωδεκάμηνη περίοδο που αρχίζει ή τελειώνει στο υπό κρίση φορολογικό έτος, αλλά μόνο κατά το ποσό που ανήκει σ'

αυτή την καθορισμένη βάση ή αφορά στις υπηρεσίες που παρέχονται σ' αυτό το Κράτος.

2. Ο όρος "επαγγελματικές υπηρεσίες" περιλαμβάνει ειδικά ανεξάρτητες επιστημονικές, φιλολογικές, καλλιτεχνικές, εκπαιδευτικές ή διδακτικές δραστηριότητες καθώς επίσης και τις ανεξάρτητες δραστηριότητες των ιατρών, δικηγόρων, μηχανικών, αρχιτεκτόνων, οδοντιάτρων και λογιστών.

Άρθρο 15

ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 16, 18, 19 και 20, μισθοί, ημερομίσθια και άλλες αμοιβές παρόμοιας φύσης που αποκτώνται από κάτοικο του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους για εξαρτημένη εργασία φορολογούνται μόνο στο Κράτος αυτό, εκτός αν η εν λόγω εργασία ασκείται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος. Αν η εργασία ασκείται έτσι, η αμοιβή που αποκτάται από αυτήν, μπορεί να φορολογείται στο άλλο Κράτος.

2. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις της παραγράφου 1, αμοιβή που αποκτάται από κάτοικο του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους για εξαρτημένη εργασία που ασκείται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, φορολογείται μόνο στο πρώτο μνημονευόμενο Κράτος, αν:

α) ο δικαιούχος της αμοιβής βρίσκεται στο άλλο Κράτος για περίοδο ή περιόδους που δεν υπερβαίνουν συνολικά τις 183 μέρες σε μία δωδεκάμηνη περίοδο που αρχίζει ή τελειώνει στο υπό κρίση φορολογικό έτος, και

β) η αμοιβή καταβάλλεται από, ή για λογαριασμό, εργοδότη ο οποίος δεν είναι κάτοικος του άλλου Κράτους, και

γ) η αμοιβή δεν βαρύνει μόνιμη εγκατάσταση ή καθορισμένη βάση την οποία έχει ο εργοδότης στο άλλο Κράτος.

3. Ανεξάρτητα από τις προηγούμενες διατάξεις αυτού του Άρθρου, αμοιβή που αποκτάται από εξαρτημένη εργασία που ασκείται πάνω σε πλοίο ή αεροσκάφος σε διεθνείς μεταφορές, μπορεί να φορολογείται στο Συμβαλλόμενο Κράτος στο οποίο τα κέρδη από την εκμετάλλευση του πλοίου ή του αεροσκάφους φορολογούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 8.

Άρθρο 16

ΑΜΟΙΒΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ

Αμοιβές διευθυντών και άλλες παρόμοιες πληρωμές που αποκτώνται από κάτοικο του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους υπό την ιδιότητα του ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή Συμβουλίου Επιθεωρητών (στην περίπτωση Πορτογαλίας Conselho Fiscal) ή άλλου παρόμοιου οργάνου μιας εταιρείας που είναι κάτοικος του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους μπορεί να φορολογούνται σ' αυτό το άλλο Κράτος, υπό την προϋπόθεση ότι οποιαδήποτε αμοιβή που καταβάλλεται από αυτήν την εταιρεία σε μέλος αυτών των οργάνων σε σχέση με την άσκηση συνεχούς δραστηριότητας φορολογείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15.

Άρθρο 17
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΕΣ

1. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις των άρθρων 14 και 15, εισόδημα που αποκτά κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους ως πρόσωπο που παρέχει υπηρεσίες ψυχαγωγίας, όπως καλλιτέχνης θεάτρου, κινηματογράφου, ραδιοφώνου ή τηλεόρασης ή μουσικός ή ως πρόσωπο ασχολούμενου με τον αθλητισμό, από τις προσωπικές δραστηριότητές του που ασκούνται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, μπορεί να φορολογείται σ' αυτό το άλλο Κράτος.

2. Όταν εισόδημα από την άσκηση προσωπικών δραστηριοτήτων ενός προσώπου που παρέχει υπηρεσίες ψυχαγωγίας ή ασχολείται με τον αθλητισμό υπό την ιδιότητα του αυτή δεν περιέχεται σ' αυτό το ίδιο πρόσωπο που παρέχει τις υπηρεσίες ψυχαγωγίας ή ασχολείται με τον αθλητισμό αλλά σ' άλλο πρόσωπο, το εισόδημα αυτό μπορεί, ανεξάρτητα από τις διατάξεις των άρθρων 7, 14 και 15, να φορολογείται στο Συμβαλλόμενο Κράτος στο οποίο ασκούνται οι δραστηριότητες του προσώπου που παρέχει υπηρεσίες ψυχαγωγίας ή ασχολείται με τον αθλητισμό.

Άρθρο 18
ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Τηρούμενων των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο ενός Συμβαλλόμενου Κράτους για υπηρεσίες που προσέφερε στο παρελθόν, φορολογούνται μόνο σ' αυτό το Κράτος.

Άρθρο 19
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. α) Μισθοί, ημερομίσθια και άλλες παρόμοιες αμοιβές, εκτός από σύνταξη, που καταβάλλονται από ένα Συμβαλλόμενο Κράτος ή πολιτική ή διοικητική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού σ' ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή υποδιαίρεση ή αρχή αυτού, φορολογούνται μόνο σ' αυτό το Κράτος.

β) Ομοίως, αυτοί οι μισθοί, ημερομίσθια και άλλες παρόμοιες αμοιβές φορολογούνται μόνο στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος αν οι υπηρεσίες παρέχονται μέσα σ' αυτό το Κράτος και το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος αυτού του Κράτους και:

- α) είναι υπήκοος αυτού του Κράτους, ή
- β) δεν έγινε κάτοικος αυτού του Κράτους αποκλειστικά και μόνο για το σκοπό παροχής των υπηρεσιών.

2. α) Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από ένα Συμβαλλόμενο Κράτος ή πολιτική ή διοικητική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού, ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτό, σ' ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που προσέφερε προς το Κράτος αυτό ή υποδιαίρεση ή αρχή αυτού, φορολογείται μόνο σ' αυτό το Κράτος.

β) Ομοίως, μια τέτοια σύνταξη φορολογείται μόνο στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος αν το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος του Κράτους αυτού.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 15, 16, 17 και 18 εφαρμόζονται σε μισθούς, ημερομίσθια, άλλες παρόμοιες αμοιβές και συντάξεις, για υπηρεσίες παρασχεθείσες σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από ένα Συμβαλλόμενο Κράτος ή πολιτική ή διοικητική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

Άρθρο 20 ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ

1. Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 19, καθηγητής ή δάσκαλος, ο οποίος είναι, ή ήταν αμέσως πριν τη μετάβασή του κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους και ο οποίος επισκέπτεται το άλλο Κράτος για μία περίοδο που δεν υπερβαίνει τα 2 χρόνια αποκλειστικά και μόνο για το σκοπό διδασκαλίας, διεξαγωγής έρευνας ή διαλέξεων για το δημόσιο συμφέρον σε πανεπιστήμιο ή εκπαιδευτικό ίδρυμα εξαιρείται από τη φορολογία σ' αυτό το άλλο Κράτος για την αμοιβή του από την άσκηση τέτοιας δραστηριότητας, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή η αμοιβή προκύπτει από πηγές εκτός αυτού του άλλου Κράτους.

2. Χρηματικό ποσό, τα οποία σπουδαστής ή μαθητευόμενος ο οποίος είναι ή ήταν αμέσως πριν τη μετάβασή του κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους και ο οποίος βρίσκεται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος αποκλειστικά και μόνο για το σκοπό της εκπαίδευσης ή εξάσκησης που λαμβάνει για τη συντήρηση, εκπαίδευση ή εξάσκησή του δεν φορολογούνται σ' αυτό το Κράτος, υπό την προϋπόθεση ότι τα καταβαλλόμενα αυτά ποσά προκύπτουν από πηγές εκτός αυτού του Κράτους, ή αποκτώνται ως αμοιβή από μερική απασχόληση που ασκείται σ' αυτό το άλλο Κράτος μέχρι των ποσών που θεωρούνται λογικά για τους σκοπούς της μελέτης του ή της εξάσκησής του.

Άρθρο 21 ΑΛΛΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ

1. Εισοδήματα κατοίκου ενός Συμβαλλόμενου Κράτους, οπουδήποτε και αν προκύπτουν, τα οποία, δεν αντιμετωπίστηκαν στα προηγούμενα άρθρα αυτής της Σύμβασης φορολογούνται μόνο σ' αυτό το Κράτος.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζονται σε εισόδημα, με εξαίρεση εισόδημα από ακίνητη περιουσία όπως καθορίζεται στη παράγραφο 2 του άρθρου 6, αν ο δικαιούχος αυτού του εισοδήματος ο οποίος είναι κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους, διεξάγει επιχείρηση στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος μέσω μόνιμης εγκατάστασης που βρίσκεται σ' αυτό, ή ασκεί σ' αυτό το άλλο Κράτος ανεξάρτητες προσωπικές υπηρεσίες από καθορισμένη βάση που βρίσκεται σ' αυτό, και το δικαίωμα ή η περιουσία σε σχέση με την οποία καταβάλλεται το εισόδημα συνδέεται ουσιαστικά με αυτή τη μόνιμη εγκατάσταση ή την καθορισμένη βάση. Σε μια τέτοια περίπτωση εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 7 ή 14, ανάλογα με την περίπτωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV
ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΤΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Άρθρο 22
ΑΠΟΦΥΓΗ ΤΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

1. Τηρουμένων των διατάξεων της νομοθεσίας της Ελληνικής Δημοκρατίας όσον αφορά στην πίστωση έναντι του ελληνικού φόρου του φόρου του καταβλητέου σε έδαφος εκτός της Ελληνικής Δημοκρατίας (οι οποίες δεν επηρεάζουν την γενική αρχή αυτού του Άρθρου).

α) Ο Πορτογαλικός φόρος ο καταβλητέος κατά τη νομοθεσία της Πορτογαλίας και σύμφωνα με αυτή τη Σύμβαση, είτε άμεσα είτε με παρακράτηση για εισόδημα από πηγές μέσα στη Πορτογαλία (εξαιρούμενου στην περίπτωση μερίσματος του φόρου του καταβλητέου για τα κέρδη από τα οποία καταβάλλονται τα μερίσματα) πιστώνεται έναντι του ελληνικού φόρου του υπολογιζόμενου σε σχέση με το ίδιο εισόδημα βάσει του οποίου υπολογίζεται ο Πορτογαλικός φόρος.

β) Στην περίπτωση μερισμάτων που καταβάλλονται από εταιρεία, που είναι κάτοικος Πορτογαλίας σε εταιρεία που είναι κάτοικος της Ελληνικής Δημοκρατίας, και η οποία κατέχει έμμεσα ή έμμεσα το 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου στην εταιρεία που καταβάλλει τα μερίσματα, κατά την πίστωση θα λαμβάνεται υπόψη (επί πλέον οιοδήποτε πορτογαλικού φόρου πιστούμενου σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου (α) αυτής της παραγράφου) ο πορτογαλικός φόρος ο καταβλητέος από την εταιρεία για τα κέρδη από τα οποία καταβάλλονται τα εν λόγω μερίσματα.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, το εισόδημα που αποκτά κάτοικος της Ελληνικής Δημοκρατίας, το οποίο μπορεί να φορολογείται στη Πορτογαλία σύμφωνα μ' αυτή τη Σύμβαση, θεωρείται ότι προκύπτει από πηγές στην Πορτογαλία.

3. Τηρουμένων των διατάξεων της νομοθεσίας της Πορτογαλίας όσον αφορά στην πίστωση έναντι του πορτογαλικού φόρου του φόρου του καταβλητέου σε έδαφος εκτός Πορτογαλίας (οι οποίες δεν επηρεάζουν την γενική αρχή αυτού του Άρθρου).

α) Όταν κάτοικος της Πορτογαλίας αποκτά εισόδημα, το οποίο, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτής της Σύμβασης μπορεί να φορολογείται στην Ελληνική Δημοκρατία, η Πορτογαλία επιτρέπει ως έκπτωση από το φόρο εισοδήματος αυτού του κατοίκου ποσό ίσο με το φόρο εισοδήματος που καταβάλλεται στην Ελληνική Δημοκρατία. Αυτή η έκπτωση όμως δεν υπερβαίνει εκείνο το τμήμα του φόρου εισοδήματος όπως αυτός υπολογίζεται πριν από την έκπτωση, το οποίο αναλογεί στο εισόδημα που μπορεί να φορολογείται στην Ελλάδα.

β) Όταν μία εταιρεία η οποία είναι κάτοικος Πορτογαλίας αποκτά μερίσματα από εταιρεία που είναι κάτοικος της Ελληνικής Δημοκρατίας στο κεφάλαιο της οποίας η πρωτοαναφερόμενη εταιρεία συμμετέχει άμεσα με ποσοστό τουλάχιστον 25%, η Πορτογαλία επιτρέπει ως έκπτωση κατά τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών των υποκειμένων στο φόρο εισοδήματος εταιρειών, 95% αυτών των μερισμάτων που περιλαμβάνονται στη φορολογητέα βάση, σύμφωνα με τους όρους που ορίζονται από τον Πορτογαλικό νόμο.

4. Όταν, σύμφωνα με οιοσδήποτε διατάξεις της παρούσας Σύμβασης εισόδημα, που αποκτά κάτοικος ενός Συμβαλλόμενου Κράτους εξαιρείται της φορολογίας σ' αυτό το Κράτος, αυτό το Κράτος εν τούτοις μπορεί, κατά τον υπολογισμό του ποσού του φόρου για τα λοιπά εισοδήματα αυτού του κατοίκου, να λάβει υπόψη το εξαιρούμενο εισόδημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 23

ΜΗ ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ

1. Οι υπήκοοι του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους δεν θα υπόκεινται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος σε οποιαδήποτε φορολογία ή οποιαδήποτε σχετική με αυτή διαδικασία, η οποία είναι διάφορη ή επαχθέστερη από τη φορολογία και τις σχετικές με αυτή διαδικασίες στις οποίες υπόκεινται ή μπορούν να υπαχθούν οι υπήκοοι αυτού του άλλου Κράτους κάτω από τις ίδιες συνθήκες, ιδιαίτερα όσον αφορά στην κατοικία. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του Άρθρου 1, η διάταξη αυτή εφαρμόζεται επίσης σε πρόσωπα τα οποία δεν είναι κάτοικοι του ενός ή και των δύο Συμβαλλομένων Κρατών.

2. Απάτριδες οι οποίοι είναι κάτοικοι του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους δεν υπόκεινται σε κανένα από τα δύο Κράτη σε φορολογία ή άλλη σχετική με αυτή διαδικασία η οποία είναι διάφορη ή επαχθέστερη από τη φορολογία και τις σχετικές με αυτή διαδικασίες στις οποίες υπόκεινται ή μπορούν να υπαχθούν οι υπήκοοι του εν λόγω Κράτους κάτω από τις ίδιες συνθήκες.

3. Η φορολογία επί μιας μόνιμης εγκατάστασης την οποία επιχείρηση του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους έχει στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος δεν επιβάλλεται στο άλλο αυτό Κράτος κατά τρόπο λιγότερο ευνοϊκό από το τρόπο που επιβάλλεται η φορολογία επί επιχειρήσεων του άλλου αυτού Κράτους που διεξάγουν τις ίδιες δραστηριότητες. Αυτή η διάταξη δεν μπορεί να ερμηνευθεί ότι υποχρεώνει το ένα Συμβαλλόμενο Κράτος να χορηγεί στους κατοίκους του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους οιοσδήποτε προσωπικές εκπτώσεις, απαλλαγές και μειώσεις για γενικούς σκοπούς λόγω προσωπικής κατάστασης ή οικογενειακών υποχρεώσεων τις οποίες χορηγεί στους δικούς του κατοίκους.

4. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 1 του Άρθρου 9, των παραγράφων 6 και 7 του Άρθρου 11, ή των παραγράφων 6 και 7 του Άρθρου 12, τόκοι, δικαιώματα και άλλες πληρωμές που καταβάλλονται από μία επιχείρηση του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους σε κάτοικο του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, για το καθορισμό των φορολογητέων κερδών αυτής της επιχείρησης, εκπίπτουν με τους ίδιους όρους σαν να είχαν καταβληθεί σε κάτοικο του πρώτου - μνημονευόμενου Κράτους.

5. Επιχειρήσεις του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους, το κεφάλαιο των οποίων εν όλω ή εν μέρει, κατέχεται ή ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από ένα ή περισσότερους

κατοίκους του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, δεν υπόκεινται στο πρώτο μνημονευόμενο Κράτος σε οποιαδήποτε φορολογία ή άλλη σχετική με αυτή διαδικασία η οποία είναι διάφορη ή επαχθέστερη από τη φορολογία και τις σχετικές με αυτή διαδικασίες στις οποίες υπόκεινται ή μπορούν να υπαχθούν άλλες παρόμοιες επιχειρήσεις του πρώτου μνημονευόμενου Κράτους.

6. Οι διατάξεις αυτού του Άρθρου εφαρμόζονται, ανεξάρτητα από τις διατάξεις του Άρθρου 2, σε φόρους κάθε είδους και μορφής.

Άρθρο 24

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΜΟΙΒΑΙΟΥ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

1. Στις περιπτώσεις που ένα πρόσωπο θεωρεί ότι οι ενέργειες του ενός ή και των δύο Συμβαλλομένων Κρατών έχουν ή θα έχουν γι' αυτόν ως αποτέλεσμα την επιβολή φορολογίας η οποία δεν είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, το πρόσωπο αυτό μπορεί, ανεξάρτητα από τα μέσα θεραπείας που προβλέπονται από την εσωτερική νομοθεσία αυτών των Κρατών, να θέσει την υπόθεσή του υπ' όψη της αρμόδιας αρχής του Συμβαλλόμενου Κράτους του οποίου είναι κάτοικος ή, αν εφαρμόζεται για το πρόσωπο αυτό η παράγραφος 1 του Άρθρου 23, της αρμόδιας αρχής του Συμβαλλόμενου Κράτους του οποίου είναι υπήκοος. Η υπόθεση πρέπει να τεθεί υπ' όψη μέσα σε δύο χρόνια από την πρώτη κοινοποίηση της πράξης η οποία έχει ως αποτέλεσμα την επιβολή φορολογίας που δεν είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της Σύμβασης.

2. Η αρμόδια αρχή προσπαθεί, αν θεωρεί βάσιμη την ένσταση και η ίδια δεν μπορεί να δώσει ικανοποιητική λύση, να επιλύσει τη διαφορά μέσω αμοιβαίας συμφωνίας με την αρμόδια αρχή του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, με σκοπό την αποφυγή της φορολογίας που δεν είναι σύμφωνη με τη Σύμβαση.

3. Οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλομένων Κρατών προσπαθούν να επιλύουν μέσω αμοιβαίας συμφωνίας οποιεσδήποτε δυσχέρειες ή αμφιβολίες που ανακύπτουν όσον αφορά στην ερμηνεία ή εφαρμογή της Σύμβασης.

Μπορούν, επίσης να συμβουλευούνται η μια την άλλη για την εξάλειψη της διπλής φορολογίας σε περιπτώσεις που δεν προβλέπονται από τη Σύμβαση.

4. Οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλομένων Κρατών μπορούν να επικοινωνούν μεταξύ τους απευθείας ως και μέσω μιας επιτροπής αποτελούμενης από τις ίδιες ή τους εκπροσώπους τους, με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας κατά την έννοια των προηγούμενων παραγράφων.

Άρθρο 25

ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

1. Οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλομένων Κρατών ανταλλάσσουν πληροφορίες αναγκαίες για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης ή των εσωτερικών νομοθεσιών των Συμβαλλομένων Κρατών σε σχέση με τους φόρους που καλύπτονται από τη Σύμβαση στο βαθμό που η επιβαλλόμενη φορολογία δεν είναι

αντίθετη, με τη Σύμβαση. Η ανταλλαγή πληροφοριών δεν περιορίζεται από τις διατάξεις του Άρθρου 1.

Οποιαδήποτε πληροφορία που λαμβάνεται από ένα Συμβαλλόμενο Κράτος θεωρείται ως απόρρητη κατά τον ίδιο τρόπο όπως οι πληροφορίες που υπάγονται σύμφωνα με την φορολογική νομοθεσία αυτού του Κράτους και αποκαλύπτονται μόνο σε πρόσωπα ή αρχές (συμπεριλαμβανομένων των δικαστηρίων και των διοικητικών οργάνων) που είναι επιφορτισμένα με τη βεβαίωση ή την είσπραξη, την αναγκαστική εκτέλεση ή δίωξη, ή την εκδίκαση προσφυγών, αναφορικά με τους φόρους που καλύπτονται από τη Σύμβαση. Τα εν λόγω πρόσωπα ή αρχές χρησιμοποιούν τις πληροφορίες μόνο για αυτούς τους σκοπούς. Μπορούν να αποκαλύπτουν τις πληροφορίες στο δικαστήριο κατά την έπ' ακροατηρίω διαδικασία ή σε δικαστικές αποφάσεις.

2. Σε καμία περίπτωση οι διατάξεις της παραγράφου 1 δεν ερμηνεύονται ότι επιβάλλουν σε ένα από τα Συμβαλλόμενα Κράτη την υποχρέωση:

α) να λαμβάνει διοικητικά μέτρα αντίθετα με τη νομοθεσία και τη διοικητική πρακτική αυτού ή του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους,

β) να παρέχει πληροφορίες που δεν μπορούν ν' αποκτηθούν σύμφωνα με τη νομοθεσία ή κατά τη συνήθη διοικητική διαδικασία αυτού ή του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους,

γ) να παρέχει πληροφορίες που αποκαλύπτουν οποιοδήποτε συναλλακτικό, επιχειρηματικό, βιομηχανικό, εμπορικό ή επαγγελματικό απόρρητο, ή διαδικασία, ή πληροφορία, η αποκάλυψη των οποίων θα ήταν αντίθετη με κανόνα δημόσιας τάξης (ordre public).

Άρθρο 26 ΜΕΛΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΞΕΝΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Καμιά διάταξη σ' αυτή τη Σύμβαση δεν επηρεάζει τα φορολογικά προνόμια των μελών των διπλωματικών αποστολών και των προξενικών Αρχών δυνάμει γενικών κανόνων του διεθνούς δικαίου ή διατάξεων ειδικών συμφωνιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 27 ΘΕΣΗ ΣΕ ΙΣΧΥ

1. Η παρούσα Σύμβαση θα επικυρωθεί και τα όργανα της επικύρωσης θα ανταλλάγουν στην..... το ταχύτερο δυνατό.

2. Η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ με την ανταλλαγή των οργάνων επικύρωσης και οι διατάξεις της θα έχουν εφαρμογή:

α) Στην Ελληνική δημοκρατία:

α) όσον αφορά στους παρακρατούμενους στη πηγή φόρους, επί εισοδήματος που προκύπτει κατά ή μετά την πρώτη ημέρα του Ιανουαρίου του φορολογικού έτους που αμέσως ακολουθεί το έτος εντός του οποίου η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ,

β) όσον αφορά σε άλλους φόρους, επί εισοδήματος που προκύπτει σε οποιαδήποτε φορολογική περίοδο (διαχειριστικό έτος) που αρχίζει κατά ή μετά την πρώτη ημέρα του Ιανουαρίου του ημερολογιακού έτους που αμέσως ακολουθεί το έτος εντός του οποίου η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ.

β) Στην Πορτογαλική δημοκρατία:

α) όσον αφορά στους παρακρατούμενους στην πηγή φόρους, η αιτία ένεκα της οποίας οι φόροι επιβάλλονται γεννάται κατά ή μετά την πρώτη ημέρα του Ιανουαρίου του ημερολογιακού έτους που αμέσως ακολουθεί το έτος εντός του οποίου η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ.

β) όσον αφορά σε άλλους φόρους, επί εισοδήματος το οποίο προκύπτει σε οποιαδήποτε φορολογική περίοδο (διαχειριστικό έτος) που αρχίζει κατά ή μετά την πρώτη ημέρα του Ιανουαρίου του ημερολογιακού έτους που αμέσως ακολουθεί το έτος εντός του οποίου η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ.

Άρθρο 28 ΛΗΞΗ

Η παρούσα Σύμβαση παραμένει σε ισχύ μέχρι να καταγγελθεί από ένα Συμβαλλόμενο Κράτος. Το κάθε ένα από τα Συμβαλλόμενα Κράτη μπορεί να καταγγείλει τη Σύμβαση, μέσω της διπλωματικής οδού, επιδίδοντας έγγραφη αναγγελία λήξης τουλάχιστον 6 μήνες πριν από το τέλος οποιουδήποτε ημερολογιακού έτους. Στην περίπτωση αυτή, η Σύμβαση παύει να έχει εφαρμογή:

α. Στην Ελληνική δημοκρατία:

α) όσον αφορά στους παρακρατούμενους στην πηγή φόρους, επί εισοδήματος που προκύπτει κατά ή μετά την πρώτη ημέρα του Ιανουαρίου του ημερολογιακού έτους που ακολουθεί αμέσως μετά την ημερομηνία κατά την οποία εκπνέει η περίοδος που προσδιορίζεται στην ως άνω έγγραφη αναγγελία λήξης της Σύμβασης,

β) όσον αφορά σε άλλους φόρους, επί εισοδήματος που προκύπτει στη φορολογική περίοδο (διαχειριστικό έτος) που αρχίζει κατά ή μετά την πρώτη ημέρα του Ιανουαρίου του ημερολογιακού έτους που ακολουθεί αμέσως μετά την ημερομηνία κατά την οποία εκπνέει η περίοδος που προσδιορίζεται στην ως άνω έγγραφη αναγγελία λήξης της Σύμβασης.

β. Στην Πορτογαλική Δημοκρατία:

α) όσον αφορά στους παρακρατούμενους στην πηγή φόρους, η αιτία ένεκα της οποίας οι φόροι επιβάλλονται γεννάται κατά ή μετά την πρώτη ημέρα του Ιανουαρίου του ημερολογιακού έτους που ακολουθεί αμέσως μετά την ημερομηνία κατά την οποία εκπνέει η περίοδος που προσδιορίζεται στην ως άνω έγγραφη αναγγελία λήξης της Σύμβασης β) όσον αφορά σε άλλους φόρους, επί εισοδήματος που προκύπτει στη φορολογική περίοδο (διαχειριστικό έτος) που αρχίζει κατά ή μετά την πρώτη ημέρα του Ιανουαρίου του ημερολογιακού έτους που ακολουθεί αμέσως μετά την ημερομηνία κατά την οποία εκπνέει η περίοδος που προσδιορίζεται στην έγγραφη αναγγελία λήξης της Σύμβασης.

ΣΕ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ οι υπογράφοντες, δεόντως εξουσιοδοτημένοι προς τούτο, υπέγραψαν την παρούσα Σύμβαση.

Έγινε στην Λισσαβόνα, την 2α Δεκεμβρίου 1999 σε δύο πρωτότυπα, στην Ελληνική, Πορτογαλική και Αγγλική γλώσσα, των τριών κειμένων, όντων εξίσου αυθεντικών, του αγγλικού κειμένου υπερισχύοντος σε περίπτωση αμφιβολίας.

Για την Κυβέρνηση
της
Ελληνικής Δημοκρατίας
(υπογραφή)

Για την Κυβέρνηση
της
Πορτογαλικής Δημοκρατίας
(υπογραφή)

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

Κατά τη στιγμή της υπογραφής της Σύμβασης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής αναφορικά με τους φόρους του εισοδήματος, οι υπογράφοντες συμφώνησαν τα ακόλουθα τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της Σύμβασης.

Στο Άρθρο 2

Ο Πορτογαλικός φόρος - Substitute Inheritance Tax - Impostos sobre sucessões e doações por avença -επί χρεωγράφων δεν είναι φόρος εισοδήματος, και επομένως δεν καλύπτεται από τη Σύμβαση.

Στο Άρθρο 16

Κατά την Ελλάδα αυτό το Άρθρο περιλαμβάνει επίσης την αμοιβή εταίρου υπό την ιδιότητά του ως διαχειριστή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή προσωπικής εταιρείας. Αυτό αντιστοιχεί στην ερμηνεία αυτού του άρθρου από την Πορτογαλία και αφορά ιδιαίτερα σε οποιοδήποτε διαχειριστή μίας εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή μίας προσωπικής εταιρείας.

Στο Άρθρο 23

1. Οι διατάξεις του άρθρου 23 δεν αποκλείουν την εφαρμογή οιασδήποτε διάταξης της φορολογικής νομοθεσίας του Συμβαλλόμενου Κράτους που αφορά σε προβλήματα "λανθάνουσας κεφαλοποίησης" (thin capitalization).

2. Οι διατάξεις του άρθρου 23 θα ερμηνευθούν με την έννοια ότι, σε περίπτωση κατά την οποία εξετάζεται η δυνατότητα έκπτωσης των πραγματοποιούμενων πληρωμών, κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος μπορεί να εφαρμόζει τις δικές του διαδικασίες που αφορούν στο βάρος της απόδειξης.

Σε επιβεβαίωση των ανωτέρω, οι υπογράφωντες, δεόντως εξουσιοδοτημένοι προς τούτο, υπέγραψαν το παρόν Πρωτόκολλο.

Έγινε εις διπλούν στην Λισσαβόνα την 2α Δεκεμβρίου 1999 στην Ελληνική, Πορτογαλική και Αγγλική γλώσσα, των τριών κειμένων όντων εξίσου αυθεντικών, του Αγγλικού κειμένου υπερισχύοντος σε περίπτωση αμφιβολίας.

Για την Κυβέρνηση
της
Ελληνικής Δημοκρατίας
(υπογραφή)

Για την Κυβέρνηση
της
Πορτογαλικής Δημοκρατίας
(υπογραφή)

CONVENTION BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE HELLENIC REPUBLIC
AND THE GOVERNMENT OF THE PORTUGUESE REPUBLIC
FOR
THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION AND THE PREVENTION OF
FISCAL EVASION WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME

The Government of the Hellenic Republic
and the Government of the Portuguese Republic,

Desiring to conclude a Convention for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income, have agreed as follows:

CHAPTER I

SCOPE OF THE CONVENTION

Article 1
PERSONAL SCOPE

This Convention shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

Article 2
TAXES COVERED

1. This Convention shall apply to taxes on income imposed on behalf of a Contracting State or of its political or administrative subdivisions or local authorities, irrespective of the manner in which they are levied.
2. There shall be regarded as taxes on income all taxes imposed on total income, or on elements of income, including taxes on gains from the alienation of movable or immovable property, as well as taxes on capital appreciation.
3. The existing taxes to which the Convention shall apply are in particular:
  - a) In the case of the Hellenic Republic:
    - i) the income tax on natural persons; ii) the income-tax on legal persons; (hereinafter referred to as "Hellenic tax").
  - b) In the case of the Portuguese Republic:
    - i) personal income tax (Imposto sobre o Rendimento das Pessoas Singulares - IRS); ii) Corporate income tax (Imposto sobre o Rendimento das Pessoas Colectivas - IRC); iii) Local surtax on corporate income tax (Derrama); (hereinafter referred to as "Portuguese tax").
4. The Convention shall apply also to any identical or substantially similar taxes, which are imposed after the date of signature of this Convention in addition to, or in place of, the existing taxes. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of substantial changes, which have been made in their respective taxation laws.

CHAPTER II
DEFINITIONS

Article 3

GENERAL DEFINITIONS

1. For the purposes of this Convention, unless the context otherwise requires:
  - a) The term "Hellenic Republic" comprises the territories of the Hellenic Republic and the part of the sea-bed and its subsoil under the Mediterranean Sea, over which the Hellenic Republic has sovereign rights in accordance with international law;
  - b) the term "Portugal" means the territory of the Portuguese Republic situated in the European Continent, the archipelagos of Azores and Madeira, the respective territorial sea and any other zone in which, in accordance with the laws of Portugal and international law, the Portuguese Republic has its jurisdiction or sovereign rights with respect to the exploration and exploitation of the natural resources of the sea bed and subsoil, and of the superjacent waters;
  - c) the term "person" includes an individual, a company and any other body or person;
  - d) the term "company, means any body corporate or any entity which is treated as a body corporate for tax purposes;
  - e) the terms "enterprise of a Contracting State" and "enterprise of the other Contracting State" mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;
  - f) the terms "a Contracting State" and "the other Contracting State" mean the Hellenic Republic and the Portuguese Republic, as the context requires;
  - g) the term "international traffic" means any transport by a ship or aircraft, except when the ship or aircraft is operated solely between places in a Contracting State;
  - h) the term "national" means:
    - (i) any individual possessing the nationality of a Contracting State;
  - (π) any legal person, partnership or association deriving its status as such from the laws in force in a Contracting State.
  - i) the term "competent authority" means:
in the case of the Hellenic Republic, the Minister of Finance or his authorised representative, and in "the case of the Portuguese Republic, the Minister of Finance, the Director General of Taxation (Director Gerai das Contribuigoes e Impostos) or their authorized representative.
2. As regards the application of the Convention at any time by a Contracting State, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning which it has at that time under the law of that State for the purposes of the taxes to which the Convention applies, any meaning under the applicable tax laws of that State prevailing over a meaning given to the term under other laws of that State.

Article 4

RESIDENT

1. For the purposes of this Convention, the term "resident of a Contracting State" means any person who, under the laws of that State, is liable to tax therein by reason

of his domicile, residence, place of management or any other criterion of a similar nature and also includes that State and any political or administrative subdivision or local authority thereof. This term, however, does not include any person who is liable to tax in that State in respect only of income from sources in that State or capital situated therein,

2. Where, by reason of the provisions of paragraph 1, an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows:

- a) he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has a permanent home available to him; if he has a permanent home available to him in both States, he shall be deemed to be a resident only of the State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interests);
- b) if the State in which he has his centre of vital interests cannot be determined, or if he has not a permanent home available to him in either State, he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has an habitual abode;
- c) if he has an habitual abode in both States, or in neither of them, he shall be deemed to be a resident only of the State of which he is a national;
- d) if he is a national of both States, or of neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.

3. Where by reason of the provisions of paragraph 1 a person other than an individual is a resident of both Contracting States, then it shall be deemed to be a resident only of the State in which its place of effective management is situated.

Article 5

PERMANENT ESTABLISHMENT

1. For the purposes of this Convention, the term "permanent establishment" means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.

2. The term "permanent establishment" includes especially:

- a) a place of management;
- b) a branch;
- c) an office;
- d) a factory;
- e) a workshop,
- f) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of extraction of natural resources, and
- g) an installation or structure used for the exploration of natural resources.

3. A building site or construction, installation or assembly project, or activities consisting of planning, supervising, consulting, any auxiliary work or any other activity

in connection therewith constitute a permanent establishment but only if the project, the activities or the work last more than six months.

4. The term permanent establishment also includes the furnishing of services, comprising technical assistance and consultancy services, by an enterprise through employees or other personnel engaged by the enterprise for such purpose, where the

activities of that nature continue for a period or periods amounting to or exceeding in the aggregate 120 days in any twelve month period.

5. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, the term "permanent establishment" shall be deemed not to include:

- a) the use of facilities solely for the purpose of storage, display or delivery of goods or merchandise belonging to the enterprise;
- b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage, display or delivery;
- c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;
- d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise, or of collecting information, for the enterprise;
- e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on, for the enterprise, any other activity of a preparatory or auxiliary character;
- f) the maintenance of a fixed place of business solely for any combination of activities mentioned in subparagraphs a) to e), provided that the overall activity of the fixed place of business resulting from this combination is of a preparatory or auxiliary character.

6. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2 where a person - other than an agent of an independent status to whom paragraph 7 applies - is acting on behalf of an enterprise and has, and habitually exercises, in a Contracting State an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in that State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 5 which, if exercised through a fixed place of business, would not make this fixed place of business a permanent establishment under the provisions of that paragraph.

7. An enterprise shall not be deemed to have a permanent establishment in a Contracting State merely because it carries on business in that State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent status provided that such persons are acting in the ordinary course of their business.

8. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

CHAPTER III TAXATION OF INCOME

Article 6 INCOME FROM IMMOVABLE PROPERTY

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. The term "immovable property" shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources: ships and aircraft shall not be regarded as immovable property.
3. The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the direct use, letting, or use in any other form of immovable property.
4. The provisions of paragraphs 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise and to income from immovable property used for the performance of independent personal services.
5. The foregoing provisions shall also apply to income from movable property which, under the taxation law of the Contracting State in which the property in question is situated, is assimilated to income from immovable property.

Article 7 BUSINESS PROFITS

1. The profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits of the enterprise may be taxed in the other State but only so much of them as is attributable to that permanent establishment.
2. Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.
3. In determining the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions expenses which are incurred for the purposes of the permanent establishment, including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere.
4. No profits shall be attributed to a permanent establishment by reason of the mere purchase by that permanent establishment of goods or merchandise for the enterprise.
5. For the purposes of the preceding paragraphs, the profits to be attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.
6. The provisions of this Article shall not affect where profits include items of income, which are dealt with separately in other Articles of this Convention, then the provisions of those Articles.

Article 8 SHIPPING AND AIR TRANSPORT

1. Profits derived by an enterprise of a Contracting State from the operation of a

ship in international traffic shall be taxable only in that Contracting State.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, profits derived from the operation of ships in international traffic shall be taxable only in the Contracting State in which the ships are registered or by which they are documented.

3. Profits derived by an enterprise of a Contracting State from the operation of aircraft in international traffic shall be taxable only in that Contracting State.

4. The provisions of paragraphs 1,2 and 3 shall also apply to profits from the participation in a pool, a joint business or an international operating agency.

5. The provisions of paragraphs 3 and 4 shall also apply to profits derived by a consortium of enterprises from the operation of aircraft in international traffic, but only so much of them as corresponds to the participation held in that consortium by an enterprise of a Contracting State.

Article 9 ASSOCIATED ENTERPRISES

1. Where

a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State, or

b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State,

and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.

2. Where a Contracting State includes in the profits of an enterprise of that State and taxes accordingly - profits on which an enterprise of the other Contracting State has been charged to tax in that other State and the profits so included are profits which would have accrued to the enterprise of the first - mentioned State if the conditions made between the two enterprises had been those which would have been made between independent enterprises, then that other State shall make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged therein on those profits, where that other State considers the adjustment justified. In determining such adjustment, due regard shall be had to the other provisions of this convention and the competent authorities of the Contracting States shall if necessary consult each other.

Article 10 DIVIDENDS

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the dividends is a resident of the other Contracting State the tax so charged shall not exceed 15 per cent of the gross amount of such dividends.

The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of this limitation.

This paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

3. The term "dividends", as used in this Article, means income from shares, "jouissance" shares or "jouissance" rights, mining shares, founders' shares or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as income which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the State of which the company making the distribution is a resident. The term "dividends" also includes, with regard to Portugal, profits attributed under an arrangement for participation in profits (associacao em participacao).

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State of which the company paying the dividends is a resident, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case, the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

5. Where a company which is a resident of a Contracting State derives profits or income from the other Contracting State, that other State may not impose any tax on the dividends paid by the company, except insofar as such dividends are paid to a resident of that other State or insofar as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment or a fixed base situated in that other State, nor subject the company's undistributed profits to a tax on the company's undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profits or income arising in such other State.

Article 11 INTEREST

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such interest may also be taxed in the Contracting State in which it arises and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the interest is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 15 per cent of the gross amount of the interest. The competent authorities of the Contracting State shall by mutual agreement settle the mode of application of this limitation.

3. The term "interest", as used in this Article, means income from Government securities, bonds or debentures, whether or not secured by mortgage and whether or not carrying a right to participate in profits, and debt-claims of every kind as well as all other income assimilated to income from money lent by the taxation law of the State in which income arises.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the interest, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such

case, the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

5. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or, a fixed base in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment or fixed base, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.

6. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payment shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Convention.

7. The provisions of this Article shall not apply if the debt claim in respect of which the interest is paid was created or assigned mainly for the purpose of taking advantage of this Article and not for bona fide commercial reasons. In such case the amount of interest shall be taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being to the other provisions of this Convention.

Article 12 ROYALTIES

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such royalties may also be taxed in the Contracting State in which they arise, and according to the Laws of that State, but if the beneficial owner of the royalties is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the royalties. The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of this limitation.

3. The term "royalties", as used in this Article, means payments of any kind received as a consideration for the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work including cinematograph films and films or tapes for radio or television broadcasting, any patent, trade mark, design or model, plan, secret formula or process, or for the use of, or the right to use, industrial, commercial or scientific equipment, or for information concerning industrial, commercial, or scientific experience. The term "royalties" also includes payments in consideration for technical assistance in connection with the use of or the right to use any copyright goods or information as referred under this paragraph.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the royalties, being a resident of a Contracting State carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the royalties are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be shall apply.

5. Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State where the payer is a resident of that State. Where, however, the person paying the royalties, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or fixed base in connection with which the obligation to pay the royalties was incurred, and such royalties are borne by that permanent establishment or fixed base, then such royalties shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.
6. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties, having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply, only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due being had to the other provisions of this Convention.
7. The provisions of this Article shall not apply if the right or the property giving rise to the royalties was created or assigned mainly for the purpose of taking advantage of this Article and not for bona fide commercial reasons. In such case the amount of royalties shall be taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Convention.

Article 13 CAPITAL GAINS

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State or of movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in the other Contracting State for the purpose of performing independent personal services, including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise) or of such fixed base, may be taxed in that other State.
3. Gains from the alienation of ships or aircraft operated in international traffic or movable property pertaining to the operation of such ships or aircraft shall be taxable only in the Contracting State in which the profits of such ships or aircraft are taxable according to the provisions of Article 8.
4. Gains from the alienation of any property other than that referred to in paragraphs 1,2 and 3, shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.

Article 14 INDEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Income derived by a resident of a Contracting State in respect of professional services or other activities of an independent character shall be taxable only in that State. However, such income may be taxed in the other Contracting State if:
  - a) he has a fixed base regularly available to him in the other State for the purpose of performing his activities; or

- b) his stay in the other State is for a period or periods exceeding in the aggregate 183 days in any twelve-month period commencing or ending in the fiscal year concerned;
but only so much thereof as is attributable to that fixed base or to services performed in that State.
2. The term "professional services" includes, especially, independent scientific, literary, artistic, educational or teaching activities as well as the independent activities of physicians, lawyers, engineers, architects, dentists and accountants.

Article 15 DEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Subject to the provisions of Articles 16,18,19 and 20, salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.
2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State if:
- a) the recipient is present in the other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days in any twelve month period commencing or ending in the fiscal year concerned, and
  - b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of the other State, and
  - c) the remuneration is not borne by a permanent establishment or a fixed base, which the employer has in the other State
3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived in respect of an employment exercised aboard a ship or aircraft operated in international traffic, may be taxed in the Contracting State in which the profits from the operation of the ship or aircraft are taxable according to the provisions of Article 8.

Article 16 DIRECTOR'S FEES

Director's fees and other similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the board of directors or supervisory board (in Portugal, conselho fiscal) or of another similar organ of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State, provided that any remuneration paid by that company to a member of each organs in respect of the exercise of a continuous activity shall be taxable according to the provisions of Article 15.

Article 17 ARTISTS AND SPORTSMEN

1. Notwithstanding the provisions of Articles 14 and 15, income derived by a

resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artist, or a musician, or as a sportsman, from his personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other State.

2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or a sportsman, in his capacity as such accrues not to the entertainer or sportsman himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7, 14 and 15, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or sportsman are exercised.

Article 18 PENSIONS

Subject to the provisions of paragraph 2 of Article 19, pensions and other similar remuneration paid to a resident of a Contracting State in consideration of past employment shall be taxable only in that State.

Article 19 GOVERNMENT SERVICE

1. a) Salaries, wages and other similar remuneration, other than a pension, paid by a Contracting State or a political or administrative subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.

b) However, such salaries, wages and other similar remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that State and the individual is a resident of that State who:

i) is a national of that State; or

ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services.

2. a) Any pension paid by, or out of funds created by, a Contracting State or a political or administrative subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.

b) However, such pension shall be taxable only in the other Contracting State if the individual is a resident of, and a national of, that State.

3. The provisions of Articles 15, 16, 17 and 18 shall apply to salaries, wages and other similar remuneration and pensions in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State or a political or administrative subdivision or a local authority thereof.

Article 20

PROFESSORS AND STUDENTS

1. Subject to provisions of Article 19, a professor or teacher who is or was immediately before a resident of a Contracting State and who visits the other State for a period not exceeding two years solely for the purpose of teaching, carrying out research or giving lectures undertaken in the public interest at a university or educational institution shall be exempt from tax in that other State on his remuneration from such activity, provided that such remuneration is derived from

sources outside that other State.

2. Payments which a student or business apprentice who is or was immediately before a resident of a Contracting State and who is present in the other Contracting State solely for the purpose of his education or training receives for the purpose of his maintenance, education or training shall not be taxed in that State, provided that such payments arise from sources outside that State, or are derived as a remuneration from a part-time activity exercised in that other Contracting State up to the limits deemed reasonable for the purposes of his study or training.

Article 21 OTHER INCOME

1. Items of income of a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt with, in the foregoing Articles of this Convention shall be taxable only in that State.

2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to income, other than income from immovable property as defined in paragraph 2 of Article 6, if the recipient of such income, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the income is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

CHAPTER IV METHODS FOR ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION

Article 22

1. Subject to the provisions of the laws of the Hellenic Republic regarding the allowance as a credit against Hellenic tax of tax payable in a territory outside the Hellenic Republic (which shall not affect the general principle hereof):

2) Portuguese tax payable under the laws of Portugal and in accordance with this Convention, whether directly or by deduction, on income from sources within Portugal (excluding in the case of a dividend tax payable in respect of the profits out of which the dividend is paid) shall be allowed as a credit against any Hellenic tax computed by reference to the same income by reference to which Portuguese tax is computed.

b) In the case of a dividend paid by a company which is a resident of Portugal to a company which is a resident of the Hellenic Republic and which holds directly or indirectly 25 per cent or more of the capital in the company paying the dividend, the credit shall take into account (in addition to any Portuguese tax creditable under the provisions of subparagraph (a) of this paragraph) Portuguese tax payable by the company in respect of the profits out of which such dividend is paid.

2. For the purposes of paragraph 1 income derived by a resident of the Hellenic Republic which may be taxed in Portugal in accordance with this Convention shall be deemed to be derived from sources in Portugal.

3. Subject to the provisions of the laws of Portugal regarding the allowance as a credit against Portuguese tax of tax payable in a territory outside Portugal (which shall not affect the general principle hereof):

- a) Where a resident of Portugal derives income which, in accordance with the provisions of this Convention may be taxed in the Hellenic Republic, Portugal shall allow as a deduction from the tax on the income of that resident an amount equal to the income tax paid in the Hellenic Republic. Such deduction shall not, however, exceed that part of the income tax as computed before the deduction is given, which is attributable, to the income, which may be taxed in the Hellenic Republic.
- b) Where a company which is a resident of Portugal derives dividends from a company which is a resident of the Hellenic Republic in the capital of which the first mentioned company holds directly a participation of at least 25 per cent, Portugal shall allow as a deduction, in calculating the taxable profit subject to corporate income tax, 95 per cent of those dividends comprised in the taxable base, according to the conditions laid down by Portuguese law.
- 4.. Where in accordance with any provisions of this Convention income derived by a resident of a Contracting State is exempt from tax in that State, such State may nevertheless, in calculating the amount of tax on the remaining income of such resident, take into account the exempted income.

CHAPTER V

SPECIAL PROVISION

Article 23

NON – DISCRIMINATION

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances, in particular with respect to residence, are or may be subjected. This provision shall, notwithstanding the provisions of Article 1, also apply to persons who are not residents of one or both of the Contracting States.
2. Stateless persons who are residents of a Contracting State shall not be subjected in either Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of the State concerned in the same circumstances are or may be subjected.
3. The taxation on a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State shall not be less favourably levied in that other State than the taxation levied on enterprises of that other State carrying on the same activities. This provision shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.
4. Except where the provisions of paragraph 1 of Article 9, of paragraphs 6 and 7 of Article 11, or paragraphs 6 and 7 of Article 12, apply, interest, royalties and other disbursements paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been paid to a

resident of the first-mentioned State.

5. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subject in the first-mentioned State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirement to which other similar enterprises of the first - mentioned State are or may be subjected.

6. The provisions of this Article shall, notwithstanding the provision of Article 2, apply to taxes of every kind and description.

Article 24

MUTUAL AGREEMENT PROCEDURE

1. Where a person considers that the actions of one or both of this Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Convention, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State of which he is a resident or, if his case comes under paragraph 1 of Article 23, to that of the Contracting State of which he is a national. The case must be presented within two years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of the Convention.

2. The competent authority shall endeavour, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the Convention.

3. The competent authorities of the Contracting States shall endeavour to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Convention. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in the Convention.

4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly, including through a joint commission consisting of themselves or their representatives, for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs.

Article 25

EXCHANGE OF INFORMATION

1. The competent authorities-of the Contracting States shall exchange such information as is necessary for carrying out the provisions of this Convention or of the domestic laws of the Contracting States concerning taxes covered by the Convention insofar as the taxation thereunder is not contrary to the Convention. The exchange of information is not restricted by Article 1. Any information received by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) concerned with the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to, the taxes covered by the Convention. Such persons or

authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions.

2. In no case shall the provisions of paragraph 1 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:

- a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;
- b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;
- c) to supply information, which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or process, or information, the disclosure of which would be contrary to public policy (ordre public).

Article 26

MEMBERS OF DIPLOMATIC MISSIONS AND CONSULAR POSTS

Nothing in this Convention shall affect the fiscal privileges of members of diplomatic missions and consular posts under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

CHAPTER VI

FINAL PROVISIONS

Article 27

ENTRY INTO FORCE

1. This Convention shall be ratified and the instruments of ratification shall be exchanged at ..... as soon as possible.

2. The Convention shall enter into force upon the exchange of instruments of ratification and its provisions shall have effect:

- a) in the Hellenic Republic:
  - i) in respect of taxes withheld at source, to income derived on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which the Convention enters into force;
  - ii) in respect of other taxes, to income arising in any taxable period beginning on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which the Convention enters into force;
- b) in the Portuguese Republic:
  - i) in respect of taxes withheld at source, the fact giving rise to them appearing on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which the Convention enters into force;
  - ii) in respect of other taxes, as to income arising in any taxable period beginning on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which the Convention enters into force.

Article 28

TERMINATION

This Convention shall remain in force until terminated by a Contracting State. Either Contracting State may terminate the Convention, through diplomatic channels, by giving notice of termination at least six months before the end of any calendar year. In such event, the Convention shall cease to have effect:

a) in the Hellenic Republic:

i) in respect of taxes withheld at source, to income derived on or after the first day of January in the calendar year next following the date on which the period specified in the said notice of termination expires;

ii) in respect of other taxes, to income arising in the taxable period beginning on or after the first day of January in the calendar year next following the date on which the period specified in the said notice of termination expires;

b) in the Portuguese Republic:

i) in respect of taxes withheld at source, the fact giving rise to them appearing on or after the first day of January' in the calendar year next following the date on which the period specified in the said notice of termination expires;

ii) in respect of other taxes, as to income arising in the taxable period beginning on or after the first day of January in the calendar year next following the date on which the period specified in the said notice of termination expires.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Lisbon on December 2nd, in three originals, in the Greek, Portuguese and English languages, each text being equally authentic, the English text prevailing in case of doubt.

For the Government
of the Hellenic Republic

For the Government
of the Portuguese Republic

PROTOCOL

At the moment of signing the Convention between the Hellenic Republic and the Portuguese Republic for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income, the undersigned have agreed upon the following which shall be an integral part of the Convention.

Ad Article 2

The Portuguese SUBSTITUTE INHERITANCE TAX (Imposto sobre sucessões e doações por aven?a) on securities is not income tax, and consequently is not covered by the scope of the Convention.

Ad Article 16

According to Greece this Article also comprises the remuneration of a partner in his capacity as a manager of limited liability company or partnership. This corresponds to the interpretation of this Article done by Portugal concerning in particular any manager of a limited liability company or a partnership.

Ad Article 23

1. The provisions of Article 23 do not preclude the application of any provision of the tax law of the Contracting States dealing with thin capitalisation problems.

2. The provisions of Article 23 shall be construed in the sense that insofar as

the deducibility of the incurred disbursements is concerned, each Contracting State may apply its own procedures regarding the burden of proof.

In witness whereof, the undersigned, duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done in Lisbon duplicate at, December 2nd of 1999 in the Greek, Portuguese and English languages, each text being equally authentic, the English text prevailing in case of doubt.

For the Government
of the Hellenic Republic

For the Government
of the Portuguese Republic

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Σύμβασης που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 27 αυτής.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεση του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 19 Απριλίου 2002